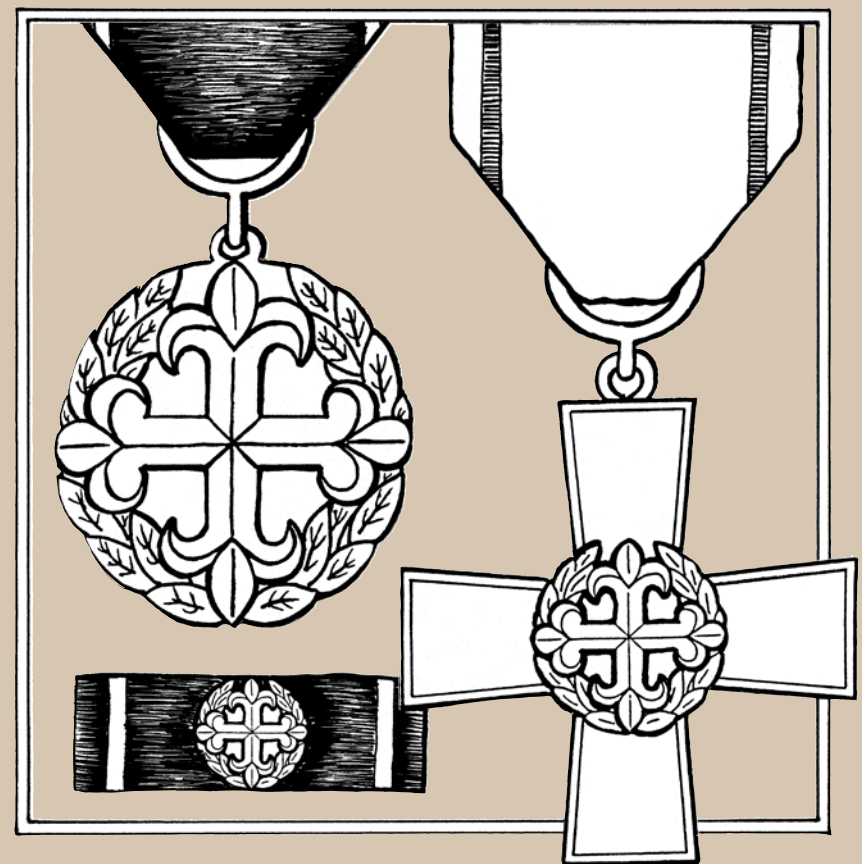

Partiolaisten ANSIOMERKIT

SUOMEN PARTIOLAISET
FINLANDS SCOUTER ry

Töölönkatu 55, FI-00250 Helsinki, Finland
Tel. +358 9 8865 1100 Fax +358 9 8865 1199
info@partio.fi www.partio.fi www.scout.fi

4. PAINOS 2009

Partiolaisten ANSIOMERKIT

Toimittanut: Tero Sisto
Ansiomerkki-ryhmä: Tero Sisto, pj., Hannu Kuisma, varapj.
Hanna Pärkö, Jyrki Tuominen,
Tiina-Liisa Vehkalahti, Anders Wikström,
Antti Tapanila, SP:n pj, hallituksen seurantavastuullinen,
Heikki Tolvanen, siht.
Taitto: Seela Sorvari
Piirrokset: Jussi Lyly ja Tuomas Hyrsky
Julkaisija: Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry
Päivitetty 4. painos 2009
Tämä painos korvaa aiemmat Ansiomerkki-osviitat.
Paino: Suomen Printman 2009

SISÄLLYS

PARTIOANSIOMERKEISTÄ ANSIOMERKKIEN EHDOTTAMINEN	3	Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry:n ANSIORISTI-JÄRJESTELMÄ	18
Yleistä	4	Ansiomitalit	18
Yksityiskohtaisia ohjeita anojalle	5	Pronssinen ansiomitali	19
Ansiomerkin anominen ja myöntäminen	6	Hopeinen ansiomitali	19
Lomake	6	Ansioristit	20
Ehdotuksen allekirjoittaminen	6	Hopeinen ansioristi	20
Ehdotuksen lähettäminen	7	Kultainen ansioristi	21
Piirin lausunto	7	Suuri ansioristi	22
Päätös	7	Sankarimerkki	23
Myöntäminen	7	Hopeajoutsen	24
Lunastusmaksu	8	Hopeasusi	24
Ansiomerkkien luovuttaminen	8	Pyhän yrjön plaketti	26
Luovutuskirja	8	Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry:n standaari	27
Ansiomerkkien käyttäminen	9		
Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry:n ANSIOMERKIT	10	ANSIOITUNEIDEN ULKO-MAALAISTEN PARTIOJOHTAJIEN MUISTAMINEN	28
Louhisuden solki	10	Yleistä	28
Louhisuden soljen pienoismerkki	11	Myöntämisperusteet	28
Collanin solki	12	Ansiomerkin luovuttaminen	28
Collanin soljen pienoismerkki	13		
Mannerheim-solki	14	VIRALLISET KUNNIAMERKIT	29
II luokan Mannerheim-solki	14		
I luokan Mannerheim-solki	15	Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry:n ANSIOMERKKIRYHMÄ JA MUUT MERKKEJÄ MYÖNTÄVÄT TAHOT	30
Pyhän yrjön solki	17		
		KUNNIA- JA ANSIOMERKKI-KIRJALLISUUTTA	31
		LIITTEET	32

PARTIOANSIOMERKEISTÄ

Ansiomerkit ovat vanhimpia partio-symboleitamme niiden monien joukossa: tervehdykset, sisaruspiiri, väiski, kolo tai vaikkapa partiolupaus. Ansiomerkit mainitaan jo ensimmäisessä suomenkielisessä partiojulkaisussa vuodelta 1911. Ansiomerkkien myöntämisperusteet ovat muotoutuneet ajan saatossa aiempien ansiomerkkiryhmien ja ansiomerkkijärjestelmästä kiinnostuneiden henkilöiden toimesta. Edelleen ansiomerkit ovat osa partiokii-tosten tätä päivää. Sana ”kiitos” arvokkaasakin tilaisuudessa tahtoo vuosien saatossa unohtua ja kiitokseksi saatu puukko joutua kadoksiin, mutta ansiomerkki partiopaidan rinnuksessa kertoo paitsi saajalleen myös muille partiolaisille hyvin tehdystä partio-työstä.

Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry:n (SP) monet uudistukset kuten ohjelma- ja koulutus uudistus sekä uusi ikäkau-sijako ovat vaikuttaneet ansiomerkkien myöntämisperusteisiin. Tämä vuoksi on laadittu tämä uudistettu painos *Partiolais-ten ansiomerkit* ohjekirjasta.

Tämän ohjekirjan mukaan ansiomer-kejä ehdotetaan ja myönnetään. Kuitenkin on hyvä muistaa, että esiin saattaa tulla monia tilanteita, joita ei ole voitu ottaa huomioon tämänkaltaisessa yleisoppaassa. Esimerkkinä tällaisesta tilanteesta mainit-sen II luokan Mannerheim-soljen, jonka ehdotuksessa pitää olla koulun tai työnan-

tajan suositus. Joissakin tapauksissa oppi-laitos saattaa kieltäytyä antamasta suositus-ta. Tästä puutteesta huolimatta ehdotus-kaavake tulee kuitenkin lähettää järjestön ansiomerkkiryhmän käsiteltäväksi hyvän selvityksen kera. Vanhan ja tämän uuden ohjekirjan myöntöperusteet voivat yksit-täisen ansiomerkin kohdalla olla hyvinkin erilaiset. Ansiomerkkiryhmässä päätökset tehdään kädessäsi olevan ohjekirjan perus-teella, mutta ellei lippukunta ole vielä kaikilta osin siirtynyt uuteen ohjelmaan, otetaan tällaiset poikkeukset huomioon pääsääntöisesti ansiomerkin saajan eduksi.

Vielä muutama sana niin sanotuista suurista ansiomerkeistä, joihin luetaan *Kultainen ansioristi*, *Suuri ansioristi* sekä *Hopeajoutsen* ja *Hopeasusi*. Niitä on viime vuosina myönnetty kovin vähän, vaikka on varmaa, että pitkän partiorupeaman teh-neitä, vaikuttavia partiopersoonia on jou-kossamme monia. Ansiomerkkejä ei voi myöntää, jos niitä ei anota. Ansiomerkki-järjestelmä on tehty käytettäväksi ja tässä mielessä lippukunnat ja piirit ovat ratkai-sevassa asemassa. Etsikää vaikkapa vuosit-ain ansioituneita partiotyömyyriä ja tehkää hyviä ehdotuksia heidän palkitsemisekseen.

Tero Sisto

*Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry
Ansiomerkkiryhmän puheenjohtaja*

ANSIOMERKKIEN EHDOTTAMINEN

YLEISTÄ

Partioansiomerkkejä voidaan ehdottaa sellaisille jäsenmaksunsa maksaneille partiolaisille, jotka ovat ansiokkaasti hoitaneet vastaanottamansa pestin. Kaikki tehtävät lippukunnassa, partiopiirissä, keskusjärjestössä ja muissa partioyhteisöissä otetaan tasapuolisesti huomioon. Ansiomerkin saajan tulee olla mukana toiminnassa edelleen.

Ehdotus ansiomerkin saamiseksi on aina tehtävä harkiten. Ehdotuksessa on esitettävä kaikki asianomaisen partioansiot ja muut anotun merkin myöntämiseen vaikuttavat seikat (esim. partioliikkeeseen liittyvä toiminta muissa luottamustehtävissä ja – toimissa). Ansiomerkkiehdotuksen tekee ensisijaisesti lippukunnan ansiomerkkiryhmä, joka on joko lippukunnanjohtaja, lippukunnan hallitus tai lippukunnan erikseen nimeämä kokeneista partiojohtajista koostuva toimikunta, tai partiopiirin ansiomerkkiryhmä tai piirinjohtaja. Myös keskusjärjestön ja partiopiirien erilaiset ryhmät tai yksityiset ansiomerkkijärjestelmän hyvin tuntevat partiojohtajat voivat tehdä ehdotuksia ansiomerkin myöntämiseksi. Ehdotuksen tekijöinä voi olla myös useampia partioyhteisöjä samanaikaisesti, esimerkiksi kaksi lippukuntaa tai partiopiiriä.

Ansiomerkkien anomisen tasapuolisuuden ja oikeudenmukaisuuden vuoksi sopivia ehdokkaita ansiomerkkien saajiksi on syytä harkita määräajoin vaikkapa siten, että lippukunnat ja piirit vuosittain tarkistaisivat partioehtävissä toimijat. Ehdotusten tekemistä helpottaa, jos lippukunnalla on ajan tasalla oleva kortisto oman lippukuntansa jäsenistä ja heidän hoitamistaan partioehtävistä.

Partioansiomerkkijärjestelmässä merkit myönnetään pääsääntöisesti alimmasta alkaen. Noudatettava järjestys on ensin piirin ja sitten keskusjärjestön samanarvoinen ansiomerkki. Tämä ohje koskee SP:n pronssisia ja hopeisia ansiomitaleja. Piirien kultaisten ansiomitaleiden ja keskusjärjestön hopeisen ansioristin järjestys voi vaihdella. Tähän järjestykseen poikkeuksen luovat merkit, joissa on yläikäraja eli *Mannerheim-soljet* ja *Pyhän Yrjön solki*. Nämä menevät aina anomisessa ja myöntämisessä ansiomitaleiden edelle, koska yläikärajan täytyttyä näitä merkkejä ei enää myönnetä.

YKSITYISKOHTAISIA OHJEITA ANOJALLE

Ansiomerkin ehdottamista koskevat asiat on joka vaiheessa käsiteltävä luottamuksellisina.

Ehdotuksen allekirjoittajat vastaavat siitä, että ehdotuksessa esitetyt asiat ja perustelut ovat oikeita ja todenmukaisia, sekä että hakemuksessa on esitetty kaikki tehtävät niin lippukunta-, piiri-, kuin muissakin partioyhteisöissä sekä muissa järjestöissä mikäli tehtävällä on yhteys partioliikkeeseen. Luonnollisesti ehdotuksessa tulee olla luonnehdinta näissä tehtävissä ansiotumisesta.

Yksittäisen partiojohtajan elämäntilanteista riippuen partiouraan voi liittyä useampia lippukuntia tai partiopiirejä. Kaikissa näissä toimiminen tulee kirjata ehdotukseen.

SP:n ansiomitaleiden ja -ristien sopiva anomisväli on vähintään 5–7 vuotta edellisestä SP:n ansiomerkestä.

Ansiomitaleita ja -ristit myönnetään kiitokseksi tehdystä ansiokkaasta partioyöstä alemmasta eli pronssisesta ansiomitaleista alkaen. Säännöllinen toiminta tarkoittaa nimettyjä partiojohtajatasoisia tehtäviä lippukunnassa, piirissä ja/tai keskusjärjestössä tai myös muissa partioyhteisöissä: esimerkiksi paikallis- tai alueyhdistyksissä tai lippukuntien yhteenliittymissä (vrt. Suomen Metsänkävijät). Tähän joukkoon kuuluvat myös SP:n niin sanotut B-jäsenet. Partio toiminnan edustajana toimiminen esimerkiksi seurakunta- tai kuntatason nuorisotyöstä vastaavissa elimissä luetaan lisäksi partiojohtajalle.

Keskusjärjestön ansiomerkkiryhmä edellyttää, että partiopiirin myöntämästä **piirin ansiomerkestä** pitää olla kulunut vähintään kolme vuotta ennen seuraavan merkin myöntämistä. Tällä menettelyllä halutaan jaksottaa merkkien anomista ja estää useampien merkkien jakamista lyhyen ajan sisällä muistaen kuitenkin, että partiopiirien ansiomerkeistä päättävät piirit itsenäisesti. Tämä aikaraja ei koske lippukuntien tai muiden partioyhteisöjen merkkejä eikä *Louhisuden solkea*, *Collanin solkea*, *Pyhän Yrjön solkea* eikä *II ja I luokan Mannerheim-solkea*.

Vanhemmissa Ansiomerkki-osviitoissa mainittu ”erityinen partioteko” merkin myöntämisen yhtenä kriteerinä on tästä ohjekirjasta poistettu. Jos joku ehdotussentekijä katsoo, että jollekulle partiojohtajalle olisi jostakin erityisestä partioeosta myönnettävä jokin partioansiomerkki, niin hän voi tehdä siitä perustellun ehdotuksen. Erityisenä partiotekona ei kuitenkaan pidetä normaaliin partio toimintaan liittyviä tehtäviä kuten tapahtumien ja leirien johtamista tai kirjallista tuotantoa.

Anottaessa ansioristin mitaleita tai ristejä, voidaan ”ehdotettu ansiomerkki” kohta lomakkeessa jättää tyhjäksi. SP:n ansiomerkkiryhmä voi päättää, minkä tason merkkiin toimintavuodet ja ansiot riittävät. Ansiomitaleiden ja -ristien kohdalla on myös mahdollista jonkin merkin ohittaminen eli se, että anotaan suoraan ylempi merkki. Tällöin edellytetään, että ansiot ja partiovuodet olisivat riittäneet ensin alempaan ja tämän jälkeen vielä ylempäänkin merkkiin.

Suomen Partiolaisten standaari on tarkoitettu lähinnä keskusjärjestön omaan käyttöön. Se voidaan myöntää partiojohtajalle ”elämän pituisesta partiotaipaleesta” tai huomionosoituksena järjestössä tehdystä työstä muun muassa merkkipäivänä.

Hopeinen ja kultainen ansioristi voidaan myöntää alustaan kiinnitettynä ilman nauhaa ja nauhalaattaa merkittävälle järjestön tukijalle. Merkin myöntämisestä päättää keskusjärjestön hallitus eikä merkkiä tässä tilanteessa voi anoa.

ANSIOMERKIN ANOMINEN JA MYÖNTÄMINEN

Lomake

Ansiomerkkiä ehdottaessa on käytettävä lomaketta ”Ehdotus ansiomerkin myöntämiseksi”. Lomake muodostuu neljästä samanlaisesta sivusta. Lomake on saatavissa myös sähköisessä muodossa järjestön www-sivuilta osoitteesta www.partio.fi/ansio-merkit. Lomake tulee täyttää annettujen ohjeiden mukaisesti (ks. lomakkeen kääntöpuoli) helposti luettavalla käsialalla tekstaten. Ehdotuksen ohessa voi olla erillisiä liitteitä esimerkiksi tehtävistä tai perusteluista.

Lomakkeen kohtaan 15 ”partio tehtävät” tulee kirjata kaikki tehtävät lippukunta-, piiri- ja/tai keskusjärjestötasolla vähintään edellisestä myönnetystä **keskusjärjestön** merkistä alkaen. *Ansioristin pronssisen mitalin* anomuksessa esitetään kuitenkin kaikki partiouran tehtävät. Tehtävät

ilmaistaan tehtävän nimellä ja vuosilla, jolloin tehtävää on hoidettu (esimerkiksi 2000–2001, tarkoittaa tammikuusta 2000 joulukuun loppuun 2001 tai 2000s–2001k, tarkoittaa syksystä 2000 kevääseen 2001).

Jos merkin saaja on välillä poissa partiotoiminnasta, on anomuksessa selvitettävä miksi, milloin ja kuinka kauan. Ajanjaksot, joista ei esitetä hoidettuja tehtäviä tai muuta selvitystä katsotaan merkkiä myönnettäessä vuosiksi, jolloin merkin saaja ei ole ollut mukana säännöllisessä partiotoiminnassa.

Lomakkeen kohdassa 16 esitetään kirjallisesti ne perustelut, jotka ehdotuksen tueksi halutaan esittää ja jotka kertovat merkin saajan toiminnan säännöllisyydestä, tuloksellisuudesta, ansiokkuudesta ja merkityksestä. Projektitehtävistä tulee niiden ajallisen keston lisäksi kuvata tarkoin tehtävän sisältöä, vaativuutta ja toiminnan aktiivisuutta (kuinka usein on kokoonnuttu, millainen osuus on taustatyöllä, suunnittelulla jne.).

Ehdotuksen allekirjoittaminen

Ehdotuksen allekirjoittaa kaksi henkilöä, esimerkiksi lippukunnanjohtaja tai lippukunnan ansio-merkkiryhmän puheenjohtaja ja partiolaisen lähin partiojohtaja. Ansio-merkin saajaehdokkaan lähisukulainen ei voi allekirjoittaa ehdotusta, sen lausuntoa tai liitettä (jääviys). Tällöin on hankittava jonkun muun partiojohtajan allekirjoitus. Mikäli allekirjoittajalla ja merkin saajalla

on sama sukunimi, on anomukseen syytä liittää maininta, että asianomaiset eivät ole keskenään sukulaisia.

Piirinjohtaja tai piirin ansiomerkkiryhmän jäsenet eivät voi piirin lausunnonantajina olla allekirjoittajina lippukunnan tekemässä ehdotuksessa, mutta piirin tekemässä ansiomerkkiehdotuksessa kylläkin.

Ehdotuslomakkeen allekirjoittajat vastaavat annettujen tietojen oikeellisuudesta ja siitä, että oleellisia tietoja ei puutu.

Ehdotuksen lähettäminen

Itsejäljentävän ehdotuslomakkeen kaikki neljä osaa tai verkkolomake allekirjoitettuna liitteineen lähetetään partiopiiriin määräpäivään mennessä (15.1., 15.5., 15.9., 15.11.). Mannerheim-solkianomukset toimitetaan partiopiiriin kuitenkin vain kerran vuodessa, 15.11. mennessä. Myönnettyt *Mannerheim-soljet* kirjataan myönnettyksi seuraavan vuoden Yrjönpäivänä (23. 4.).

Piirin lausunto

Piirin ansiomerkkiryhmä tai piirinjohtaja tarkistaa, että ehdotus on asianmukainen JA oikein täytetty ja antaa ehdotuksesta, mikäli mahdollista, perustellun piirin lausunnon. Piiri lähettää ehdotuslomakkeen kaikki neljä osaa SP:n ansiomerkkiryhmälle siten, että ne ovat perillä **viimeistään kolme viikkoa** kulloisenkin ehdotuksen jättöpäivän jälkeen. **Myöhässä saapuneet anomukset käsitellään aikaisintaan ansiomerkkiryhmän seuraavassa**

kokouksessa. *Louhisuden* ja *Collanin solkien* kohdalla piiri toimii erillisten ohjeiden mukaisesti.

Päätös

Ansio-merkkianomuksen käsittelyaika on noin **kaksi kuukautta**. Päätöksestä ilmoitetaan ehdotuksen tekijälle ja piiriin lähettämällä kopiot ehdotuslomakkeesta. Päätöksiin ei anneta muita kuin ehdotuslomakkeessa mainitut perustelut.

Myöntäminen

Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry:n ansio-merkit myöntää keskusjärjestön hallitus, joka on siirtänyt päätäntävällän ansio-merkeistä seuraavasti:

Ansio-merkkiryhmän lausunnon saatuaan Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry:n puheenjohtajat (hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, partioneuvoston puheenjohtaja) ja ansio-merkkiryhmän puheenjohtaja myöntävät yksimielisellä päätöksellä seuraavat ansio-merkit:

- *Suuri ansioristi*
- *Kultainen ansioristi*
- *Hopeajoutsen*
- *Hopeasusi*

Suomen Partiolaisten standaarin sekä Hopeisen ja Kultaisen ansioristin alustaan kiinnitettynä partiotyön tukijoille myöntää SP:n hallitus.

Järjestön hallituksen nimeämä ansio-merkkiryhmä päättää keskusjärjestön muiden ansio-merkkien myöntämisestä, kuitenkin niin, että *Louhisuden* ja *Collanin soljet* myöntää lippukunta ja partiopiiri

tarkastaa ja varmentaa ehdotuksen allekirjoituksella. Keskusjärjestön ansiomerkkiryhmä pitää kirjaa myönnettyistä merkeistä.

Lunastusmaksu

Anoja suorittaa laskua vastaan ansiomerkin lunastusmaksun. Maksu koostuu käsittely- ja lähetykseluista, merkin ja luovutuskirjan kustannuksista sekä joissain tapauksissa hopealaatasta tai erillisestä rasiasta koituvista kuluista. Lunastusmaksuista saa pyydettyä lisätietoja ansiomerkkiryhmän sihteeriltä. Anomuslomakkeen kohtaan 20. merkitään kenelle ja mihin osoitteeseen lunastusmaksulasku lähetetään.

Ansiomerkkien luovuttaminen

Ansiomerkkien luovuttaminen saajalle on juhlallinen tapahtuma, joka tulee suunnitella huolella. Ehdottajan on hyvä harkita, keitä merkin saajalle tärkeitä henkilöitä voisi kutsua luovutustilaisuuteen. Myös merkin luovuttavaa henkilöä tulee pohtia: lippukunnan, piirin vai järjestön edustaja. Lippukunnan tilaisuuksissa sopiva luovuttaja on lippukunnanjohtaja tai muu lippukunnan luottamusta nauttiva partiojohtaja. Luovutustilaisuudessa kerrotaan merkin myöntämisperusteet. Juhlavia luovutustilaisuuksia lippukunnassa ovat esimerkiksi lupauksenantotilaisuudet, lippukunnan vuosijuhlat, partioviikon juhla (esimerkiksi Pyhän Yrjön päivän juhla),

juhlaleirit, leirien vierailupäivän yhteiset tilaisuudet tai muu lippukunnan perinteiden mukainen tilaisuus. Piirien perinteisiä luovutustilaisuuksia ovat paraatit, kevät- ja syyskokoukset, juhlatapahtumien ja kilpailuiden avajaiset sekä piirileiri. Joidenkin merkkien kohdalla, kuten *Mannerheim-solkien*, piiri päättää, missä tilaisuudessa ne luovutetaan. *Mannerheim-solkien* luovutuskirjassa on päiväyksenä Yrjöpäivä, sillä soljet on perinteisesti luovutettu juuri Yrjöpäivänä.

Luovutuskirja

Kullekin merkille *Pyhän Yrjön plakettia* ja *standaaria* lukuun ottamatta on olemassa oma merkkikohtainen luovutuskirja, joka toimitetaan joko merkin ohessa tai erikseen henkilölle, jonka yhteystiedot on merkitty anomuslomakkeen kohtaan 19. Luovutuskirjan allekirjoittavat pääsääntöisesti järjestön puheenjohtajat tai ansiomerkkiryhmän puheenjohtaja ja sihteeri. *Kultaisen* ja *Suuren ansioristin*, *Sankarimerkin* sekä *Hopeajoutsenen* ja *Hopeasuden* luovutuskirjat allekirjoittavat aina järjestön puheenjohtajat. Luovutuskirjat voidaan antaa merkin saajille lippukunnan omassa tilaisuudessa silloin, kun varsinaiset merkit jaetaan esimerkiksi paraatin yhteydessä.

Luovutuskirja kuuluu olennaisena osana ansiomerkkiin, sillä se todentaa henkilön saaneen kyseessä olevan ansiomerkin. Siksi luovutuskirjan jakaminen on tärkeää.

ANSIOMERKKIEN KÄYTTÄMINEN

(Kts. myös piirrokset s. 32)

Partiopuserossa nauhallisia ansiomerkkejä kannetaan vasemmassa rinnassa rintataskun yläpuolella siten, että ansiomerkkien (mitalin, ristin) yläreuna on rintarivan alareunan korkeudella. Kiinnike asetetaan symmetrisesti taskun pystysuoraan keskiviivaan nähden.

Useampi luokkaisista ansiomerkeistä (esim. SP:n ansioristiin lukeutuvat merkit) kannetaan korkeinta saatua merkkiä. *Sankarimerkin* tai *Suuren ansioristin* saanut partiolainen kantaa kuitenkin myös muuta saamaansa korkeinta ansioristiin lukeutuvaa merkkiä, jos hänellä sellainen on.

Ansiomitaleja ja -ristejä käytetään:

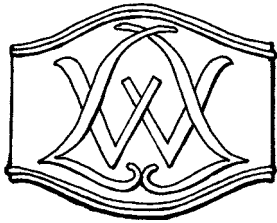
- lippukunnan, piirin ja järjestön kokouksissa,
- lippukunnan vanhemmille ja taustayhteisölle järjestämässä juhlissa esimerkiksi Yrjöpäivänä tai itsenäisyyspäivänä,
- vierailu- tai muussa tilaisuudessa, joissa **edustetaan partiolaisia**,
- suurleirin avajaisissa ja vierailupäivänä sekä paraatissa.

Nauhalaattoja voi käyttää aina, paitsi maastossa ja kannettaessa ansiomerkkejä nauhoineen. Myös nauhalaatoista kannetaan korkeinta saatua, samaan järjestelmään kuuluvaa laattaa. Nauhalaatta kiinnitetään partiopuseroon siten, että laatan alareuna on rintarivan yläreunan korkeudella. Kiinnike asetetaan symmetrisesti taskun pystysuoraan keskiviivaan nähden.

Muussa juhlapuvussa parti ansiomerkkejä voi kantaa vain parti tilaisuuksissa esimerkiksi piirin tai järjestön kokouksissa ja juhlissa tai muissa juhlatilaisuuksissa, kun edustetaan nimenomaan partiolaisia.

Lähes 100-vuotisen historiansa aikana suomalaisessa partioliikkeessä on ollut lukuisia eri keskusjärjestöjä, piiriorganisaatioita ja lippukuntia. Useat näistä ovat myöntäneet omia kunnia- tai ansiomerkkejään. Pääsääntöisesti myönnettyjä ansiomerkkejä voi edelleen kantaa partiopuserossa (ks. liitepiirros). Joitakin aiemmin myönnettyjä merkkejä on voinut halutessaan vaihtaa organisaatiomuutosten yhteydessä uudempiin vastaaviin ansiomerkkeihin.

Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry:n ANSIOMERKIT

LOUHSUDEN SOLKI

Louhisuden solki on perustettu 31.5.1966 partioyljohtaja, rovasti Verner ”Louhisusi” Louhivuoren 80-vuotispäivänä. Soljen on suunnitellut Einari Liuksiala. Louhisuden solki on hopeanvärinen huivisolki, jossa on Verner Louhivuoren nimikirjaimet peilikuvamonogrammista.

Myöntämisperusteet

Lippukunta myöntää Louhisuden soljen tunnustukseksi sille samoajaikäkauden vartion- tai venekunnanjohtajalle, joka viimeksi kuluneen toimintavuoden (syyskevät) aikana on parhaiten toteuttanut vartiojärjestelmää. Tunnustuksen saajana huomioidaan nuorta vartiojohtajaa, joka on hyvin toteuttanut johtajuutta ja käyttä-

nyt partiomenetelmän eri osa-alueita, kuten partion arvoja, tekemällä oppimista ja toimintaa luonnossa. Merkin saajan tulee olla anomisvuonna iältään 15–18-vuotias ja **anomishetkellä** hänen tulee olla toiminut vähintään 6 kuukautta tarpoja- tai samoajavartiojohtajana.

Jos lippukunnassa noudatetaan parijohdajuutta, voidaan Louhisuden solki myöntää kahdelle samanarvoiselle, yhdessä toimivalle vartiojohtajalle. Jos yhteislippukunnissa on erikseen tyttö- ja poikavartiot, voidaan ansiomerkki myöntää sekä tyttö- että poikajohtajille.

Myöntämisen varmentaa partiopiirin ansiomerkkiryhmä tai piirinjohtaja allekirjoituksella. Suomen Partiolaisten ansiomerkkiryhmä pitää kirjaa myönnettyistä Louhisuden soljista.

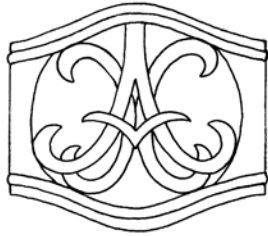
Louhisuden soljen pienoismerkki

Pienoismerkki on perustettu osoittamaan Louhisuden soljen saantia. Pienoismerkin on suunnitellut Tuomas Hyrsky. Pienoismerkki on hopeinen, pyöreä pinssineula-kiinnitteinen merkki halkaisijaltaan 12 mm. Merkin kuva-aiheena on Louhisuden soljessa oleva monogrammi.

Partiojohtajien peruskurssin suorittanut partiojohtaja käyttää huivissaan nahkaista punosta. Koska huivissa ei käytetä kahta solkea, voidaan tällöin käyttää Louhisuden soljen pienoismerkkiä, jota kannetaan oikean taskun laskoksen alareunassa. Mikäli partiolaista on sekä Louhisuden solki että *Collanin solki*, voidaan niiden pienoismerkkejä kantaa rinnakkain.

Käyttö

Louhisuden solkea käytetään partiohuivin sitomiseksi punoksen eli osmonsolmun sijasta. Mikäli partiolaista on sekä *Collanin solki* että Louhisuden solki, kannetaan partiohuivissa niistä vain toista solkea ja toisen soljen sijasta kannetaan pienoismerkkiä. Katoamisen estämiseksi solki kannattaa ommella muutamalla tikillä huivin toiseen puoliskoon, soljen taustassa on tätä varten reikä.

COLLANIN SOLKI

Collanin solki on perustettu 24.11.1993 partioliijohtaja **Anni Collanin** muiston kunnoittamiseksi. Soljen on suunnitellut **Tuomas Hyrsky**. Collanin solki on hopeinen huivisolki, jossa on Anni Collanin nimikirjaimet peilikuvamonogrammina.

Myöntämisperusteet

Lippukunta myöntää Collanin soljen tunnustukseksi sille akelalle ja/tai sammolle, joka on esimerkillisellä tavalla kantanut vastuuta ikäkauden toiminnasta. Vuosittain tunnustuksen voi siis saada lippukunnassa yksi sudenpentu- ja yksi seikkailijaikäkauden viikoittaisesta toiminnasta vastaava johtaja. Anomishetkellä tunnustuksen saajan tulee olla toiminut vähintään kaksi vuotta akelana tai kaksi vuotta sampona. Solkea ei myönnetä, mikäli tehtävän lopettamisesta anomishetkellä on kulunut yli vuosi.

Myöntämisen varmentaa partiopiirin ansiomerkkiryhmä tai piirinjohdaja allekirjoituksella. Suomen Partiolaisten ansiomerkkiryhmä pitää kirjaa myönnettyistä Collanin soljista.

Käyttö

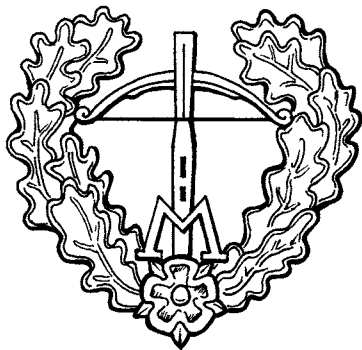
Collanin solkea käytetään partiohuivin sitomiseksi punoksen eli osmonsolmun sijasta. Mikäli partiolaisella on sekä Collanin solki että *Louhisuden solki*, kannetaan partiohuivissa niistä vain toista solkea ja toisen soljen sijasta kannetaan pienoismerkkiä. Katoamisen estämiseksi solki kannattaa ommella muutamalla tikillä huivin toiseen puoliskoon.

Collanin soljen pienoismerkki

Pienoismerkki on perustettu osoittamaan Collanin soljen saantia. Pienoismerkin on suunnitellut **Tuomas Hyrsky**. Pienoismerkki on hopeinen, pyöreä pinssineula-kiinnitteinen merkki, halkaisijaltaan 12 mm. Merkin kuva-aiheena on Collanin soljessa oleva monogrammi.

Partiojohtajien peruskurssin suorittanut partiijohtaja käyttää huivissaan nahkaista punosta. Koska huivissa ei käytetä kahta solkea, voidaan tällöin käyttää Collanin soljen pienoismerkkiä, jota kannetaan oikean taskun laskoksen alareunassa. Mikäli partiolaisella on sekä Collanin solki että *Louhisuden solki*, voidaan niiden pienoismerkkejä kantaa rinnakkain.

MANNERHEIM-SOLKI

Suomen partiolaisten ensimmäinen kunniapartiolainen (Suomen Partio- liitto 16.8. 1919), silloinen ratsuväenkenraali **C.G.E. Mannerheim** perusti Mannerheim-soljen ja luovutti sen jaettavaksi 15.2.1920. Ajatuksen tämän kunniamerkin perustamiseen vapaaherra, sittemmin Suomen marsalkka Mannerheim sai tavatesaan partiolaisia monilla virkamatkoillaan toimiessaan Suomen valtionhoitajana. Soljen on suunnitellut **Akseli Gallen-Kallela**. Mannerheim-soljessa on jalkajousi, jonka päällikkeenä on alhaalla M-kirjain ja sen alla heraldinen ruusu. Jouta ympäröi tammenlehväsepele. I luokan Mannerheim-soljen jousi on kullattu. Merkki on hopeanvärinen.

Mannerheim-solkea anotaan vain keran vuodessa 15.11. mennessä. Mannerheim-soljen luonnehditaan olevan saajalleen tunnustus **partioideologian sisäistämistä**, ei niinkään ansiomerkki tehdystä partiotyöstä.

II luokan Mannerheim-solki

Myöntämisperusteet

II luokan Mannerheim-solki voidaan myöntää **17–18-vuotiaalle** partiolaiselle, joka partio- ja muussa toiminnassaan on sitoutunut partion arvoihin ja toiminut ansiokkaasti sekä innostuneesti partiotöissä. Mannerheim-solki ei ole jokaisen aktiivisen, nuoren partiolaisen tunnus, vaan saajan tulee erottautua saman ikäisistä muista partiolaisista siinä, että partiooaste ja sen toteuttaminen näkyvät hänen elämässään.

Hakijan tulee perustella, **miten asianomainen on sitoutunut partion arvoihin**, joita kuvaavat tunnus, lupaukset ja ihanteet. Anomuksessa tulee selvittää, miten nämä partion arvot näkyvät hänen käytännön partiotöissään, elämässään ja hänen kasvussaan partiovuosien aikana.

Tunnus:

Ole valmis!

Lupaus:

Lupaani parhaani mukaan rakastaa Jumalaani, omaa maata ja maailmaa, toteuttaa >ikäkausi< ihanteita ja olla avuksi toisille.

Partiolaisen ihanteena on:

Kunnioittaa toista ihmistä

Rakastaa luontoa ja suojella ympäristöä

Olla luotettava

Rakentaa ystäväyttä yli rajojen

Tuntea vastuunsa ja tarttua toimeen

Kehittää itseään ihmisenä

Etsiä elämän totuutta

II luokan Mannerheim-solkea voidaan anoa partiolaiselle, joka **anomisvuonna** täyttää enintään 18 vuotta. Yläikärajaan lisätään vuosi, mikäli partiolainen on ollut poissa partiotöistä vaihto-oppilasvuoden vuoksi. Myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että soljen saaja on suorittanut tarpoja- tai samoajaikäkauden päätömerkin. Merkin saajalta edellytetään osallistumista **viikoittaiseen** lippukuntatyöhön. Ehdotuksessa tulee olla koulun tai työnantajan allekirjoittama, päiväämä ja leimalla vahvistama suositus.

I luokan Mannerheim-solki

Myöntämisperusteet

I luokan Mannerheim-solki voidaan myöntää partio- ja muussa toiminnassaan erityisesti aatteellisesti kunnostautuneelle partiolaiselle. I luokan Mannerheim-solkea voidaan ehdottaa **anomisvuonna** enintään 22-vuotiaalle partiolaiselle, joka on **suorittanut partiojohtaja-peruskoulutuksen** ja jolle on aiemmin myönnetty II luokan Mannerheim-solki. Suoritettu partiojohtaja-peruskoulutus osoittaa partiolaisen sitoutumista partiojohtajan tehtäviin ja partioliikkeeseen.

Perusteluita kirjattaessa tulee näkyä, miten I-luokan soljen saaja on **aatteellisesti kasvanut** ja taidoiltaan kehittynyt partiojohtajana. Kun II-luokan Mannerheim-soljen saajalta edellytetään partion arvoihin sitoutumista, niin I-luokan Mannerheim-soljen saajalta edellytetään tämä lisäksi, että hän pystyy soveltamaan partion aatepohjaa toimissaan ja käyttäytymisessään. Merkin saajalta edellytetään osallistumista viikoittaiseen lippukuntatyöhön myös mikäli opiskelun tai työn vuoksi toimii toiselta paikkakunnalta käsin. Toiminta voi tapahtua osin myös verkkopalveluiden välityksellä. Toimiminen esimerkiksi opiskelupaikkakunnalla toisen lippukunnan toiminnassa katsotaan ansioksi. Pelkästään esimerkiksi kuukausittaisen viikonloppujen projektitoiminnan lippukunnassa ei katsota olevan riittävän säännöllistä.

Yläikärajaan lisätään vuosi, mikäli partiolainen on ollut poissa partiotoiminnasta vaihto-oppilasvuoden, varusmies- (vähintään 9 kk) tai siviilipalveluksen vuoksi. I-luokan soljen voi saada aikaisintaan **kolmen** vuoden kuluttua II-luokan soljen myöntämisestä. I-luokan solkiehdotukseen ei tarvita koulun tai työpaikan suositusta.

Kiinnitys ja käyttö

Mannerheim-solki kiinnitetään partiopuseron vasemman taskun yläpuolelle keski-

linjaan rintarivan yläpuolelle niin, että soljen alakärki on noin 3 cm rintarivan yläpuolella. Mikäli puserossa kannetaan samanaikaisesti nauhassa kannettavia ansiomerkkejä tai näiden nauhalaattoja, tulee niiden ja Mannerheim-soljen väli olla noin 2 cm. Sekä II-luokan että I-luokan Mannerheim-soljen saanut partiolainen käyttää vain I-luokan solkea. Mannerheim-solkea voi käyttää aina partiopuvussa esiinnyttäessä.

Suomen Partiolaisten ensimmäinen kunniapartiolainen, Suomen marsalkka, vapaaherra C. G. E. Mannerheim, perusti partiolaisten Mannerheim-soljen seuraavalla perustamiskirjalla:

”Suomen partiolaisten Edustajistolle, Helsinki. Niillä virkamatkoilla, joita tein ollessani Suomen valtionhoitajana, lupasin niille reippaille partiolaisille, joita niin monilla paikkakunnilla olin tilaisuudessa näkemään, soljen jaettavaksi kunniamerkkinä niille heistä, jotka käytöksellään toteuttavat partiolaisten kauniin päämäärän ja osoittavat olemaan valmiit järkähtämättä ja ilman pelkoa pitämään kiinni siitä, mikä on oikea. Minun tarkoitukseni on tämän pienen muiston kautta Suomen Partioliton ensimmäiseltä kunniajäseneltä ylläpitää nuorisossa harrastusta partioliikkeelle, jonka pyrkimyksenä on kylvää kasvavassa nuorisossa ritarillisuuden, itsensä uhrautuvaisuuden ja velvollisuudentunnon siemeniä sekä luoda uuden polven ahtaista puolue- ja valtiollisista rajoista riippumattoman todellisen toveruus- ja veljeskunnan tarpeellisilla ruumiillisilla, siveellisillä ja kansalaishyveillä.

Kun nämä soljet nyt ovat valmistuneet on minulla kunnia lähettää ne Suomen Partioliton johtokunnalle jaettavaksi heidän harkintansa mukaan.”

Helsingissä helmikuun 15 p. 1920

MANNERHEIM

PYHÄN YRJÖN SOLKI

Pyhän Yrjön solki on perustettu 1978 ja sen on suunnitellut Olof Eriksson. Pyhän Yrjön soljessa on kuvattu ratsastava ritari keihästämässä lohikäärmettä.

Myöntämisperusteet

Pyhän Yrjön solki on vaeltajaikäkauden ansiomerkki. Se voidaan myöntää vaeltajalle vähintään 2 vuoden aktiivisesta, säännöllisestä ja ansiokkaasta partiotoiminnasta. Merkin saaja on merkittäväällä tavalla toteuttanut vaeltajaohjelmaa ja hänellä on ollut selkeä panos siinä. Hän on toiminut vaeltajaikäkauden johtajatehtävissä sekä toteuttanut itsenäisesti esimerkiksi leiri-, retki- ja varainhankintaprojekteja joko lippukunnassa tai piirissä. Merkin saaja saa olla **anomisvuonna** enintään 22-vuotias. Myös aiemmin **II-luokan Mannerheim-soljen** saaneelle voidaan anoa Pyhän Yrjön solkea.

Kiinnitys ja käyttö

Pyhän Yrjön solki kiinnitetään partiopuseron vasemman taskun alareunaan siten, että kiinnitysneula pistetään taskun alasauman ompelteen yläpuolelta läpi. Pyhän Yrjön solkea voi käyttää aina **partiopuvussa** esiinnyttäessä.

Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry:n ANSIORISTI-JÄRJESTELMÄ

Suomen Partiolaisten ansioristi on **Smerkkijärjestelmä**, johon lukeutuvat *pronssinen ansiomitali*, *hopeinen ansiomitali*, *hopeinen ansioristi*, *kultainen ansioristi*, *suuri ansioristi* sekä *sankarimerkki*. Ansioristijärjestelmä on perustettu 16.12.1987. Eräät ansioristiin sisältyvistä merkeistä on perustettu edellä mainitusta päivämäärästä poiketen; näiden kohdalla perustuspäivämäärä mainitaan erikseen.

Suomen Partiolaisten ansioristiin kuuluva ansiomerkki voidaan myöntää sekä suomalaiselle että ulkomaalaiselle partiolaiselle ansiokkaasta ja epäitsekästä toiminnasta suomalaisen partioliikkeen päämäärien toteuttamiseksi. Partiotyön tuki-joille voidaan myöntää *hopeinen* tai *kultainen ansioristi* alustaan kiinnitettynä.

ANSIOMITALIT

Suomen Partiolaisten ansioristiin kuuluu kaksi ansiomitalia, jotka on suunnitellut Olof Eriksson. Ne on otettu käyttöön 15.2.1981. Mitalissa on laakerinlehväsepeleen päällikkeenä Suomen Partiolaisten tunnus ja kääntöpuolella kiertyä teksti ”Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter”. Mitalin halkaisija on 32 mm. Pronssinen ansiomitali on vaaleata tombakkia ja se on patinoitu. Hopeinen ansiomitali on hopeoitu ja patinoitu. Mitali kannetaan 31 mm leveässä, tummanvihreässä nauhassa, jossa on kummassakin reunassa 1 mm:n levyinen valkoinen raita 3 mm:n päässä nauhan reunasta. Mitaliin kuuluu nauhalaatta. Hopeisen ansiomitalin nauhalaatassa on päällikkeenä 8 mm korkea, hopeoitu SP:n tunnus.

Pronssinen ansiomitali

Myöntämisperusteet

Pronssinen ansiomitali voidaan myöntää partiojohtajalle tunnustuksena vuosia kestäneestä säännöllisestä ja tuloksellisesta toiminnasta lippukunnassa, piirissä tai järjestössä. Erityisesti perustelluissa tapauksissa pronssinen ansiomitali voidaan myöntää myös partiolaiselle, jolla ei ole partiojohtaja-peruskoulutusta.

Hopeinen ansiomitali

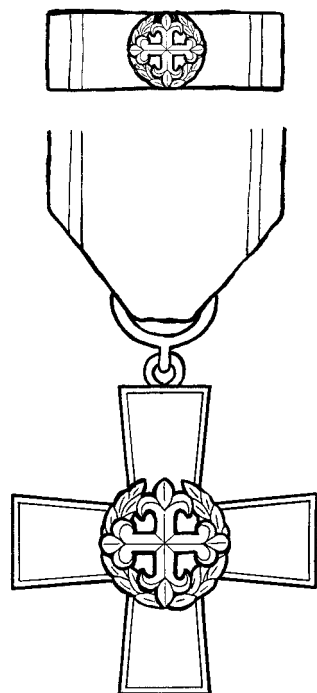
Myöntämisperusteet

Hopeinen ansiomitali voidaan myöntää partiojohtajalle tunnustuksena pitkäaikaisesta ja ansiokkaasta toiminnasta lippukunnassa, piirissä tai järjestössä. Hopeisen ansiomitalin saaja toimii vaativissa partioitehtävissä ja niitä leimaa **nousujohteisuus**.

ANSIORISTIT

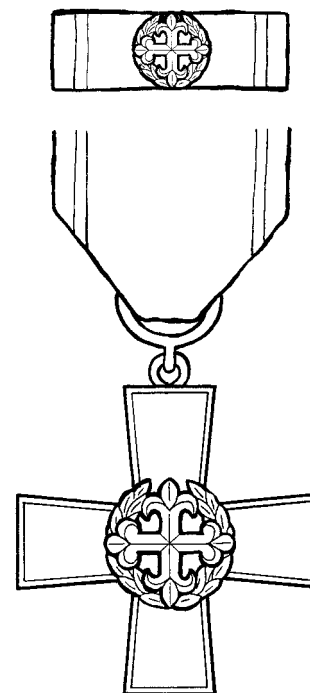
Suomen Partiolaisten ansioristit on suunnitellut **Sakari Mecklin**. Ansioristi on tummanvihreäksi emaloitu Yrjön risti. Keskuskuviossa on Suomen Partiolaisten tunnuslaakeriseppleen päällikkeenä. Hopeisen ansioristin reunat ja keskuskuvio ovat hopeoidut. Vastaavasti kultaisen ansioristin reunat ja keskuskuvio ovat kullatut. Ristin koko on 40 x 40 mm. Ansioristi kannetaan 31 mm leveässä, tummanvihreässä nauhas- sa, jossa on kummassakin reunassa 1 mm:n levyinen valkoinen raita 3 mm:n päässä nauhan reunasta. Ansioristiin kuuluu nauhalaatta.

Hopeisen ansioristin nauhalaatassa on tunnuskuviota 8 mm korkea, hopeoitu SP:n tunnuslaakerilehväseppleen päällikkeenä. Kultaisessa ansioristissä nauhalaatan tunnuskuvio on sama kullattuna. Kultainen ansioristi on numeroitu.

Hopeinen ansioristi Myöntämisperusteet

Hopeinen ansioristi voidaan myöntää partiojohtajalle tai partiotyön tukijalle pitkäaikaisesta, ansiokkaasta toiminnasta Suomen Partiolaisten tai piirin sekä erittäin ansiokkaasta toiminnasta lippukunnan hyväksi. Hopeisen ansioristin saajalla tulisi olla piiri- tai keskusjärjestötason tehtäviä.

Kultainen ansioristi Myöntämisperusteet

Kultainen ansioristi voidaan myöntää partiojohtajalle tai partiotyön tukijalle tunnustuksena pitkäaikaisesta ja erittäin ansiokkaasta toiminnasta, joka on koitunut **valtakunnallisen partiotoininnan** ja piirin sekä lippukunnan partiotoininnan hyväksi.

Kiinnitys

Nauhoissa kannettavat ansiomerkit varustetaan kiinnikkeellä. Kiinnike ei saa näkyä nauhojen ulkopuolelta tai välistä. Jos partiolaisella on useampi nauhassa kannettava ansiomerkki, ne kiinnitetään samaan kiinnikkeeseen yhteen riviin arvojärjestyksessä. Arvokkain merkki on tällöin lähimpänä vartalon keskiviivaa.

Kun ansiomerkkejä on enemmän kuin viisi, merkkien nauhat täytyy limittää siten, että arvokkaamman merkin nauha tulee aina alempiarvoisemman merkin nauhan päälle. Kaikkia nauhoja limitetään saman verran. Kuusi ansiomerkkiä kiinnitetään viiden nauhan levyiseen kiinnikkeeseen ja sitä useammat kuuden nauhan levyiseen. Ansiomerkkinauhujen tulee olla samalla vaakasuoralla viivalla ylhäällä ja ansiomerkkien vastaavasti vaakasuoralla viivalla alhaalla.

Nauhojen pituuden määrää SP:n ansiomitali (tai vastaava), jonka nauhan pituus on 5 cm. Muiden merkkien nauhan pituutta lyhennetään tai lisätään vastaavasti.

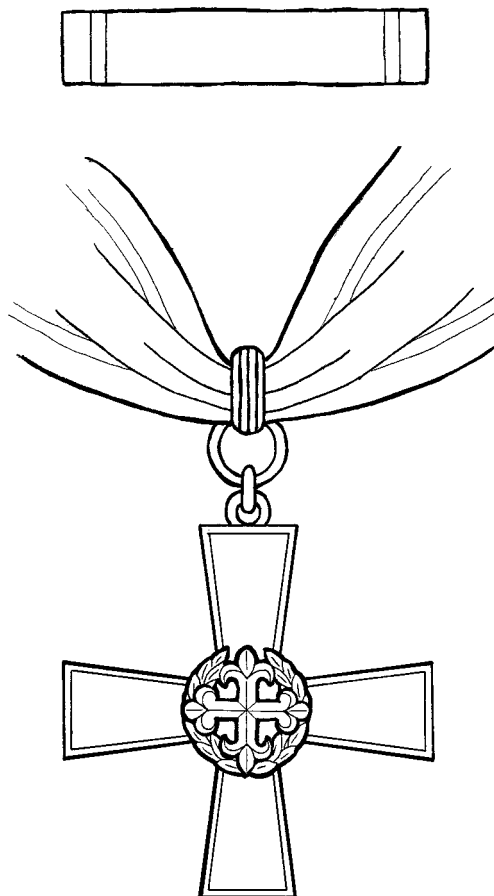
Virallisten kunniamerkkien kiinnityksessä ja kantamisessa noudatetaan niistä annettuja ohjeita.

Suuri ansioristi

Suuri ansioristi on perustettu 14.9.1983 ja sen on suunnitellut Sakari Mecklin. Risti on tummanvihreäksi emaloitu Yrjön risti kullatuin reunoin. Kullatussa keskuskuviossa on Suomen Partiolaisten tunnus laakeriseppeleen päällikkeenä. Ristin koko on 49 x 49 mm. Suuri ansioristi kannetaan 52 mm leveässä, tummanvihreässä nauhas- sa, jossa on kummassakin reunassa 2 mm:n levyinen valkoinen raita 4 mm:n päässä nauhan reunasta. Suureen ansioristiin kuuluu nauhalaatta. Merkki on numeroitu.

Myöntämisperusteet

Suuri ansioristi voidaan myöntää partiojohtajalle tunnustuksena poikkeuksellisen ansiokkaasta toiminnasta maamme partio- liikkeen hyväksi. Saajalta edellytetään **valtakunnallisia partioitehtäviä**, ja että hän on saavuttanut tunnustetun aseman partioansioittensa ja persoonallisuutensa perusteella.

Käyttö

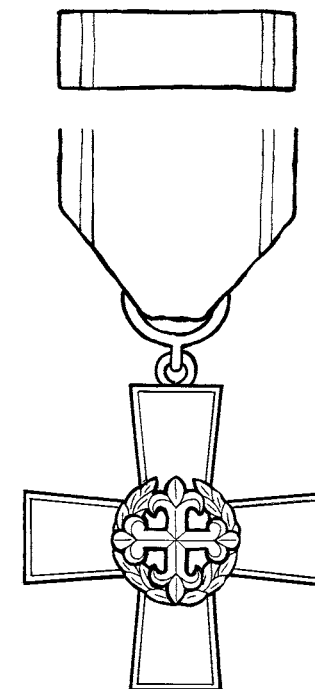
Suuri ansioristi kannetaan kaulassa. Merkin nauha tulee paidan kauluksen alle. Solmionta käytettäessä tulevat sekä nauha että merkki solmion päälle. Jos partiolaisella on sekä Suuri ansioristi että *Hopeajoutsen* tai *Hopeasusi*, molempia kannetaan samanaikaisesti.

Sankarimerkki

SP:n Sankarimerkkinä käytettiin alkuvuosina SPJ:n Kultaista sankarimerkkiä, jota kannettiin sinivalkoisessa nauhas- sa. Nykyinen Sankarimerkki otettiin käyttöön 14.9.1983 ja sen on suunnitellut Sakari Mecklin. Sankarimerkin risti on kuten Kultainen ansioristi, mutta materiaaliltaan se on kokonaan vaaleata tombakkia patinoituna. Sankarimerkki kannetaan 31 mm leveässä, valkoisessa nauhas- sa, jossa on kummassakin reunassa 1 mm:n levyinen tummanvihreä raita 3 mm:n päässä reunasta. Merkkiin kuuluu nauhalaatta. Merkki on numeroitu ja merkin taakse merkitään saajan nimi ja suoritetun teon päivämäärä. Sankarimerkkiä voi kantaa aina ansiomerkkejä käytettäessä riippumatta siitä, mitä muita ansiomerkkejä henkilö on saanut.

Myöntämisperusteet

Sankarimerkki voidaan myöntää suurta uhrautuvaisuutta osoittavasta teosta, jonka aikana partiolainen tai autettava on ollut tai he molemmat ovat olleet ilmeisessä hengenvaarassa. Tämä järjestelmän korkein merkki voidaan myöntää useammankin kerran samalle henkilölle, jos teot niin edellyttävät. Jos tekoon on osallistunut pelastajana useampi partiolainen samanaikaisesti, voidaan heille kaikille myöntää nimellä yksilöity, mutta samalla numerolla ja päivämäärällä oleva merkki.

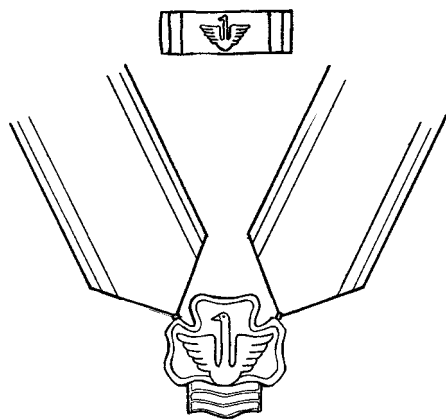

Ehdotuksen liitteeksi tulee lisätä esimerkiksi viranomaisen lausunto tapahtuneesta, mahdolliset lehtiartikkelit ja muut ulkopuolisten selvitykset tapahtuneesta.

Ehdotuksen liitteeksi tulee lisätä esimerkiksi viranomaisen lausunto tapahtuneesta, mahdolliset lehtiartikkelit ja muut ulkopuolisten selvitykset tapahtuneesta.

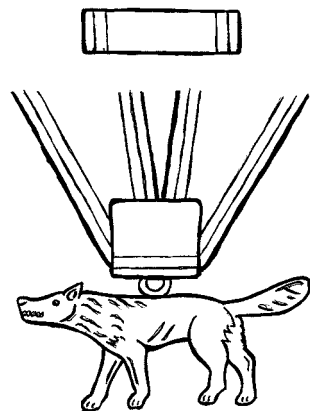
Käyttö

Jos partiolaisella on yksi tai useampia Sankarimerkkejä, kantaa hän niitä kaikkia samanaikaisesti, koska kukin merkki on myönnetty eri sankariteosta. Sankarimerkkiä kannetaan ja käytetään kuten muitakin nauhas- sa kannettavia ansiomerkkejä.

HOPEAJOUTSEN

Hopeajoutsen on perustettu vuonna 1934. Merkin on suunnitellut **Toini Kallio**. Hopeajoutsen on hopeiseen kolmiapilaan sijoitettu sinisillä aalloilla uiva valkoinen joutsen, kalevalainen tarulintu. Hopeajoutsenta kannetaan kaulassa hopeaketjussa tai 32 mm leveässä tummansinisessä nauhassa, jossa on kummassakin reunassa 3 mm:n levyinen valkoinen raita 2 mm:n päässä nauhan reunasta. Hopeajoutseneen kuuluu nauhalaatta, jonka päällikekuviona on hopeinen joutsen. Hopeajoutsen on numeroitu. Numerointi alkoi 1.1.1990 numerosta SP 1.

1:2

HOPEASUSI

Hopeasusi on perustettu Suomen Partio­liiton toimesta huhtikuussa 1926 yhteiseksi merkiksi sekä mies- että naispuolisille johtajille. Merkistä tuli partiopoikajärjestöjen korkein ansiomerkki 1935, jolloin partiotyttöjärjestöt siirtyivät joutsenten jakoon. Ensimmäinen Hopeasusi on jaettu vuonna 1926. Hopeasusi on 78 mm pitkä hopeasta valmistettu susi. Sitä kannetaan kaulassa 40 mm leveässä, tummanvihreässä nauhassa, jossa on 3 mm:n levyinen keltainen raita 2 mm:n päässä kummastakin reunasta. Hopeasuteen kuuluu nauhalaatta. Merkki on numeroitu.

Hopeajoutsenen ja Hopeasuden myöntämisperusteet

Hopeasusi/-joutsen voidaan myöntää mies-/naispuoliselle partiojohtajalle, joka on vähintään 15–25 vuoden ajan toiminut vastuullisissa partiojohtajatehtävissä keskusjärjestössä tai partiopiirissä ja lippukunnassa ja on saavuttanut arvoaseman laajalti tunnettuna **partiopersonana**. Pitkäaikainen, johdonmukainen yhden partion osa-alueen sektori­ansio (esim. sisu, koulutus, partiokisa) katsotaan myös riittäväksi osoitukseksi vastuullisesta tehtävästä. Saaja on omalla poikkeuksellisen suurella panoksella positiivisesti ja rakentavasti vienyt partio­toimintaa eteenpäin ja lisännyt partioliikkeen tunnettuutta. Lisäksi merkin saajalta odotetaan, että hänen tekemänsä partiotyö on partioliikettä kehittävä ja **aatteellisesti** erittäin vahva.

Hopeasusi/-joutsenanomuksesta tulee ilmetä partiojohtajan koko **partioura** tehtävineen sekä ne perustelut, mitkä tekevät asianomaisesta merkittävän ja tunnetun partiopersonan. Laaja tunnettavuus partiolaisena edellyttää pääsääntöisesti puoltolaisuutta usealta taholta. Tällaisia tahoja voivat olla esimerkiksi piirit, aluejärjestöt, lippukuntaryhmittymät, seurakunta ja muut taustayhteisöt sekä muut kolmannen sektorin toimijat ja kunnat.

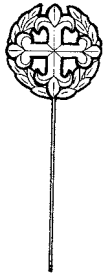
Hopeasusi/-joutsen ei ole pyöreiden vuosien eikä eläkkeelle siirtymisen muistomitali. Sen saamiseen eivät riitä pelkät lippukunta-ansiot tai satunnaiset isotkaan projektiluontoiset partio­tehtävät. Ennen

Hopeasusi/-joutsen anomuksen vireille saattamista kannattaa anomusta suunnittelevan **ottaa yhteyttä** omaan partiopiiriinsä ja SP:n ansiomerkkiryhmän puheenjohtajaan lisäohjeita varten.

Käyttö

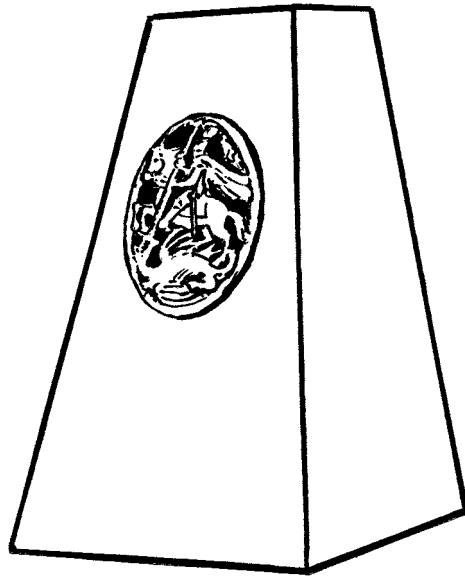
Hopeajoutsen kannetaan valinnaisesti joko hopeisessa ketjussa kaulassa siten, että ketju on paidan kauluksen alla ja merkki on solmiota käytettäessä sen päällä, tai tummansinisessä nauhassa. Tällöin merkin nauha kulkee niskassa huivin alla. Edessä merkin alareuna on nauhassa kannettavien ristien tai mitalien alakärkien kautta vedetyn viivan korkeudella. Hopeajoutsenen nauha tulee partiopuseron kauluksen alle. Jos partiolaisella on sekä Hopeajoutsen että **Suuri ansioristi**, molempia kannetaan samanaikaisesti. Hopeajoutsenen ketjua on tällöin tarvittaessa jatkettava. Hopeajoutsen tulee kantotapansa takia **Suuren ansioristin** päälle.

Hopeasusi kannetaan kaulassa. Partio­puseroa ja -huivia käytettäessä Hopeasusi on huivin päällä. Merkin nauha kulkee niskassa huivin alla. Edessä merkin alareuna on nauhassa kannettavien ristien tai mitalien alakärkien kautta vedetyn viivan korkeudella. Hopeasuden nauha tulee partiopuseron kauluksen alle. Juhlapukua käytettäessä Hopeasuden nauha on takin rintakäännteiden alla ja merkki välittömästi niiden alapuolella. Jos partiolaisella on sekä Hopeasusi että **Suuri ansioristi**, molempia kannetaan samanaikaisesti.

PYHÄN YRJÖN PLAKETTI

Pyhän Yrjön plaketti on otettu käyttöön 1.6.2001, jolloin samalla entiset Kiitollisuudenmerkki ja Partiolaketti poistettiin ansiomerkkijärjestelmästä. Merkin ovat suunnitelleet **Aarno Lyly** ja **Tuomas Hysky**. Pyhän Yrjön plakettia myönnetään kahta eri kokoa: pientä yksityisille henkilöille ja suurta yhteisöille kuten tukijoille. Entinen kiitollisuudenmerkki on nyt yksityiselle henkilölle myönnettävän Pyhän Yrjön plaketin pienoismerkkinä, jota kannetaan takin käänteessä. Kumpikin plaketti on valmistettu mustasta suomalaisesta kivistä. Pienempään on kiinnitetty Pyhän Yrjön solki ja suurempaan Pyhän Yrjön mitali. Kumpaankin kuuluu hopeinen kaiverruslaatta myöntämistietoja varten.

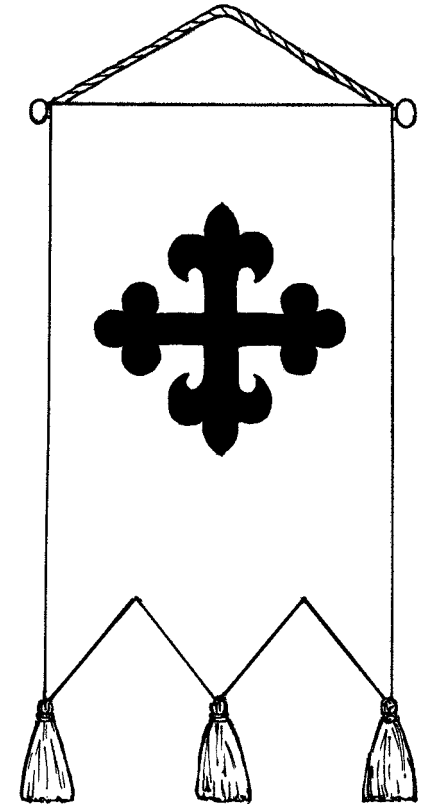
Myöntämisperusteet

Pyhän Yrjön plaketti voidaan myöntää partiotoiminnan ystävälle tai tukijalle lippukunnan, partiopiirin tai valtakunnallisen partiotoiminnan hyväksi koituneen ansiokkaan toiminnan perusteella.

Muutamia esimerkkitapauksia myönnettyistä Pyhän Yrjön plaketeista: Partioisä oli toiminut lippukunnan kämpän kunnostajana 12 vuotta. Henkilö oli toiminut lippukunnan tilintarkastajana 18 vuotta. Henkilö oli ollut vanhempainneuvoston erittäin aktiivinen toimija ja varainkerääjä 7 vuotta. Henkilö oli antanut korvauksetta maansa leirikäyttöön 11 vuoden ajan.

SUOMEN PARTIOLAISET – FINLANDS SCOUTER RY:N STANDAARI

Standaarissa on valkealla pohjalla sininen SP:n tunnuskuvi. Standaarin alareunassa on kolme kielekettä, joista riippuu valkeat tupsut. Standaarin jalusta on harmaata marmoria ja tanko sekä poikkitanko ovat kromatut. Standaari otettiin käyttöön 1.1.1995 ja se korvaa aikaisemmin myönnetyn pöytäviirin. Partiolaisille standaari myönnetään numeroituna. Standaariin kuuluu hopealaatta myöntämistietoja varten.

Myöntämisperusteet

Standaari voidaan myöntää partiolaiselle kiitokseksi pitkäaikaisesta, menestyksellisestä ja laaja-alaisesta partiotoiminnasta tai partiotyön tukijalle huomionsoitukseksi pitkäaikaisesta toiminnasta partioliikkeen hyväksi sekä yhteisöille kiitokseksi ja huomionsoitukseksi pitkäaikaisesta yhteistoiminnasta.

Standaari on tarkoitettu lähinnä keskusjärjestön omaan käyttöön ja sen myöntää keskusjärjestön hallitus.

ANSIOITUNEIDEN ULKOMAALAISTEN PARTIO- JOHTAJIEN MUISTAMINEN

YLEISTÄ

Suomen Partiolaisten ansioristiin kuuluva ansiomerkki voidaan myöntää sekä suomalaiselle että ulkomaalaiselle partiolaiselle ansiokkaasta ja epäitsekästä toiminnasta suomalaisen partioliikkeen hyväksi. Ehdotuksen ansiomerkin saajaksi voi tehdä sekä partioyhteisö että yksityinen partiojohtaja. Ehdotus laaditaan ”Ehdotus ansiomerkin myöntämiseksi”-lomakkeelle tai se voi olla myös vapaamuotoinen. Ehdotuksessa tulee mainita henkilötietojen lisäksi asema partiossa ja mahdolliset partiotehtävät. Lisäksi tulee mainita ne perustelut, jotka kertovat saajan toiminnan ansiokkuudesta ja merkityksestä. Ehdotus toimitetaan ansiomerkkiryhmän puheenjohtajalle tai kiireellisessä tapauksessa hallituksen seurantavastuuhenkilölle (toinen järjestön puheenjohtajista), joka voi myöntää merkin. Ansiomerkki luovutetaan mielellään partiopestin alkupuolella tai keskellä, jolloin tunnustuksen arvo on kansainvälisten yhteyksien kannalta suurin.

MYÖNTÄMISPERUSTEET

Ulkomaalaiselle partiojohtajalle voidaan ehdottaa pääsääntöisesti myönnettäväksi ansioristijärjestelmän *pronssinen* tai *hopeinen ansiomitali*. Ansiomerkkiä ehdotetaan myönnettäväksi pitkäaikaisen toiminnan perusteella. Poikkeuksellisesti merkittävä partioteko otetaan huomioon. Myöntämisperusteina voivat olla erityinen suomalaisen partioliikkeen ystävyys, auttaminen tai yhteistyösuhde. Partioansiomerkki voidaan myöntää myös merkittävän pestin hoitamisesta, vaikka ei olisi toimittu yksinomaan suomalaisen partioliikkeen hyväksi.

ANSIOMERKIN LUOVUTTAMINEN

Luovutustilaisuuden tulee olla juhlava ja suomalaisen partioperinteen mukainen. Ansiomerkin luovuttajana toimivat järjestön puheenjohtajat, kansainväliset asiamiehet tai muu puheenjohtajien valtuuttama partiojohtaja. Ansiomerkki voidaan luovuttaa konferenssin, Suomen vierailun tai muun kansainvälisen tilaisuuden yhteydessä. Luovutus voi tapahtua myös Jamboreella tai muulla partioleirillä. Luovutustilaisuudessa annetaan myös ansiomerkkiin liittyvä englanninkielinen luovutuskirja.

VIRALLISET KUNNIAMERKIT

Kunniamerkkien myöntäminen juontaa Euroopassa juurensa 1300-luvulla perustetuista kunniaritarikunnista, joiden pääasialliseksi tehtäväksi muotoutui ritarieli kunniamerkkien myöntäminen ansioituneille henkilöille. Suomessa on kolme virallista ansioritarikuntaa, jotka myöntävät kunniamerkkejä ansioituneille kansalaisille. Vanhin on vuonna 1918 perustettu **Vapaudenristin ritarikunta**. **Suomen Valukoisen Ruusun ritarikunta** perustettiin vuonna 1919 ja **Suomen Leijonan ritarikunta** vuonna 1942.

Partiolaiset voivat olla aloitteentekijöinä haettaessa pitkäaikaisille vaikuttajille virallisia kunniamerkkejä. Ehdotuksen ansiomerkin saajaksi voi tehdä yksityinen kansalainen tai yhteisö tai työnantaja. Näitä merkkejä anottaessa tulee ehdotukseen kerätä tiedot koulutuksesta, pää- ja sivutoimista, luottamustehtävistä ja muista toimista. Ehdotukseen ei liitetä eri tahojen puoltolausuntoja, vaan tehtävät kirjataan curriculum vitae tyyppisesti. Kunniamerkkejä haetaan kunniamerkkiehdotuslomakkeella, joka on saatavissa www.ritarikunnat.fi sivustosta tai Editakirjakaupoista. Haettaessa kunniamerkin luokkaa ei määritellä vaan merkki myönnetään virka- tai yhteiskunnallisen aseman mukaan. Merkeissä on viisi arvoluokkaa. Ehdotukset tulee toimittaa partiolaisten kyseessä ollen opetusministeriöön 1.8.

mennessä. Virallisia kunniamerkkejä kannetaan arvokkaimmalla paikalla juhla- tai partioasussa.

Ritarikuntien kunniamerkkien lisäksi virallisiin kunniamerkkeihin lukeutuvat kaikki valtiovallan asetuksella perustamat ja myöntämät kunniamerkit sekä isänmaallisen toiminnan ristit ja mitalit. Jälkimmäiset ovat luonteeltaan sotilaallisia tai maanpuolustukseen liittyviä.

Oman ryhmänsä muodostavat puoliviralliset valtakunnallisen luonteen omaavien yhteisöjen kunnia- ja ansiomerkit, joita kannetaan virallisten kunniamerkkien ohella. Tähän ryhmään kuuluvat Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry:n ansiomerkkien lisäksi myös muiden muassa **Suomen Talousseuran** ja **Keskuskaupakamarin** ansiomerkit taloudellisella alalla osoitettujen ansioiden palkitsemiseksi sekä **Suomen Kuntaliiton** ansiomerkit kunta tai kuntayhtymien palveluksessa oleville ansioituneille, pitkäaikaisille työntekijöille. Keskuskaupakamarin ansiomerkkejä voidaan anoa esimerkiksi partiotoimihenkilöille. Ohjeet merkkien hakemiseksi ja hakemuslomakkeet on saatavissa www.keskuskaupakamari.fi sivustosta. Näitä ansiomerkkejä voidaan kantaa kuten virallisia kunniamerkkejäkin ja partiopuserossa ne kiinnitetään partioansiomerkkejä arvokkaammalle paikalle.

Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry:n ANSIOMERKKIRYHMÄ JA MUUT MERKKEJÄ MYÖNTÄVÄT TAHOT

Ansiomerkkiryhmän puheenjohtajan valitsee hallitus, joka nimeää muutkin jäsenet ryhmän puheenjohtajan ehdotuksesta. Ansiomerkkiryhmä valitsee varapuheenjohtajan keskuudestaan. Toimikaudet määräytyvät menettelytapasäännön mukaisesti.

Ansiomerkkiryhmä käsittelee kaikki sille toimitetut ansiomerkkianomukset. Korkeimpien ansiomerkkien kohdalla se antaa lausunnon anomukseen liitettäväksi ja muiden merkkien kohdalla päättää niiden hyväksymisestä. *Louhisuden soljen* ja *Collanin soljen* myöntää lippukunta, jonka myönnön oikeellisuutta piirin ryhmä valvoo. Ansiomerkkiryhmä tekee aloitteita

virallisten kunniamerkkien sekä partioansiomerkkien anomisesta. Lisäksi se huolehtii muiden toimialaansa kuuluvien asioiden valmistelusta, hoidosta ja kehittämisestä.

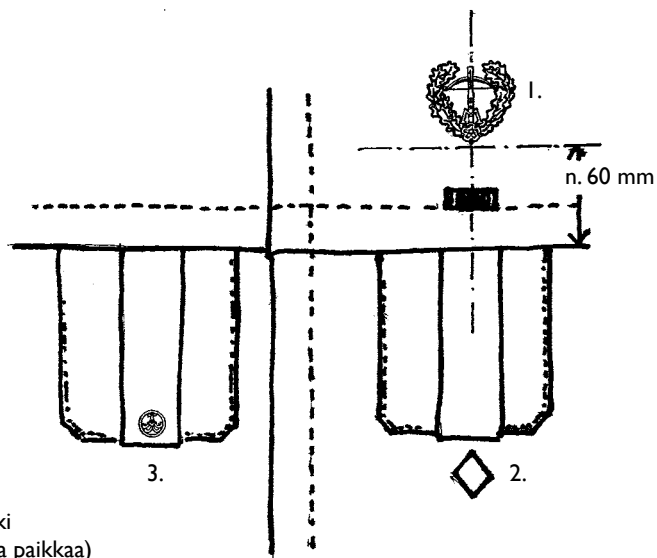
Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry:n hallitus on valtuuttanut yhdistyksen korkeimpien ansiomerkkien (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry:n ansioristiin lukeutuvat *Suuri ansioristi* ja *Kultainen ansioristi*, *Hopeajoutsen* ja *Hopeasusi*) myöntämisen ryhmälle, jonka muodostavat yhdistyksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, partioneuvoston puheenjohtaja ja ansiomerkkiryhmän puheenjohtaja. Yhdistyksen standaarin myöntää yhdistyksen hallitus.

KUNNIA- JA ANSIOMERKKI- KIRJALLISUUTTA

- Hyrsky, Tuomas: *Suomen partiomerkit 1910–1999*. Tuomas Hyrsky, 2009.
- Jäntti, Lauri & Karnila, Christer: *Kunniamerkit ja niiden käyttö*. WSOY, 1991.
- Karnila, Christer: *Kunniamerkit*. WSOY, 1994.
- Leino, Petteri: *Kunniamerkkikeräilijän opas*. Petteri Leino, 2006.
- Strömberg, John & Nuorteva, Jussi & Forssell, Christina (toim.): *Valtio palkitsee*. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2007.
- Tetri, Juha E.: *Kunniamerkkikirja*. Ajatus, 2003.

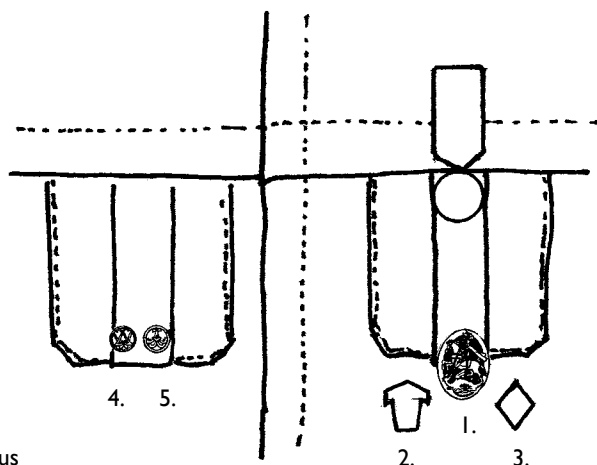
LIITTEET

Liite 1

Kuva 1

1. Mannerheim-solki
2. Lippukunnan ansiomerkki (jos ei muuta lpk:n sopimaa paikkaa)
3. Collanin pienoismerkki

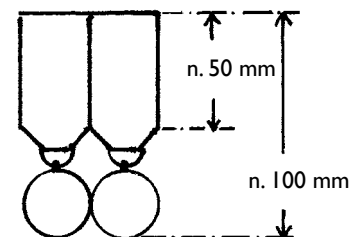

Kuva 2

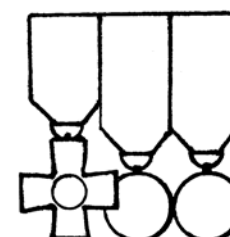
1. Pyhän Yrjön solki
2. Piirin ansiomerkki, suositus
3. Lippukunnan ansiomerkki
4. Louhisuden pienoismerkki
5. Collanin pienoismerkki

Liite 2: Ansiomerkkien kiinnitys

Kuva 1

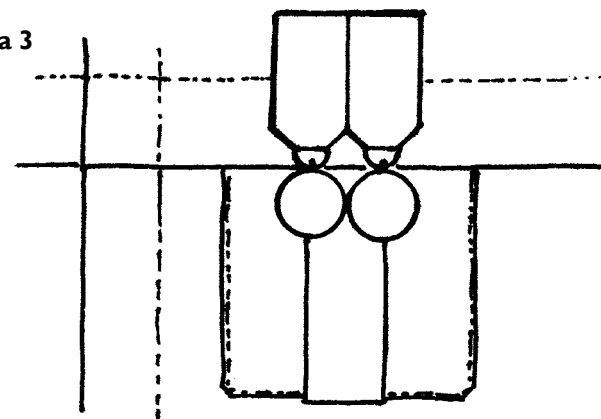

Kuva 2

kolme mitalia
(ylä- ja alareunat tasan)

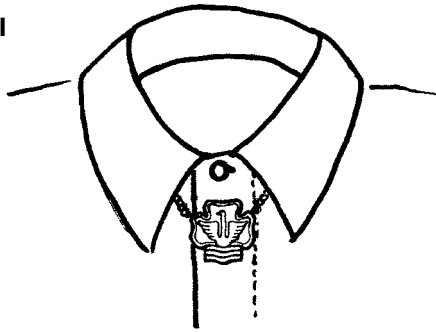
Kuva 3

Merkkien lukumäärästä riippumatta asemointi keskelle
mitalien yläreuna rintariman alareunan tasalle

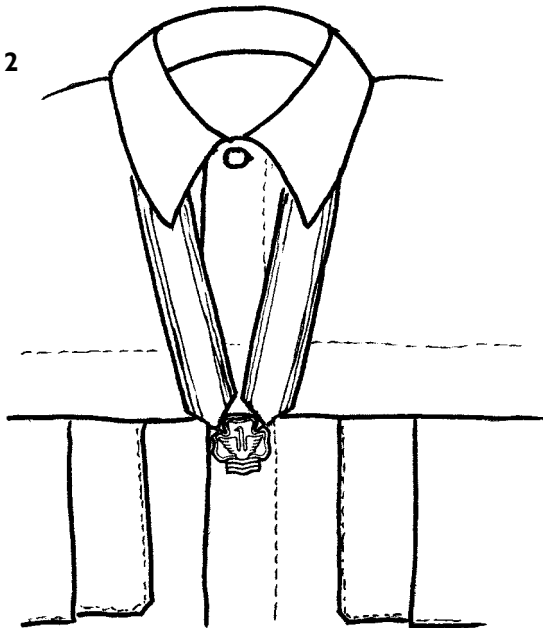
Liite 3: Hopeajoutsenen kantotavat

Kuva 1

Hopeajoutsen ketjussa

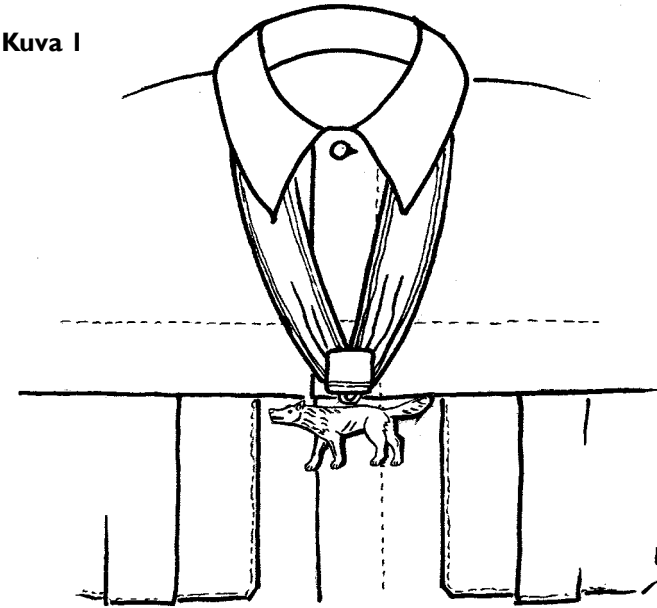
Kuva 2

Hopeajoutsen nauhassa

Liite 4: Hopeasuden kantotapa

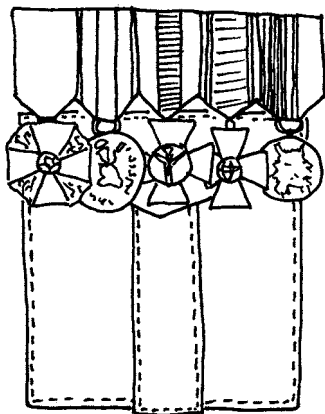
Kuva 1

Hopeasusi nauhassa

**Liite 5: Virallisten ja partiomitalien
kiinnitys partiopuserossa**

Kuva 1

3 virallista-, 2 partiomitalia

Kummallakin ryhmällä oma
kiinnityspantansa
(viralliset/partiomerkit)

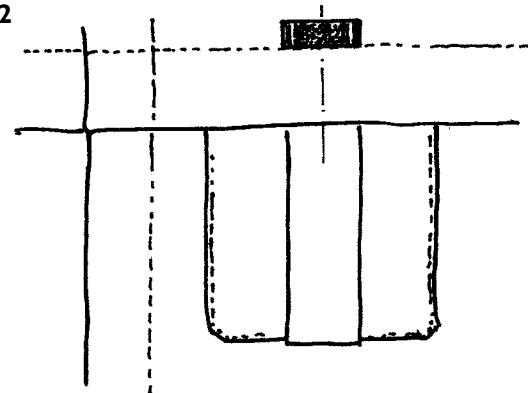
Liite 6: Nauhalaattojen kiinnitys

Kuva 1

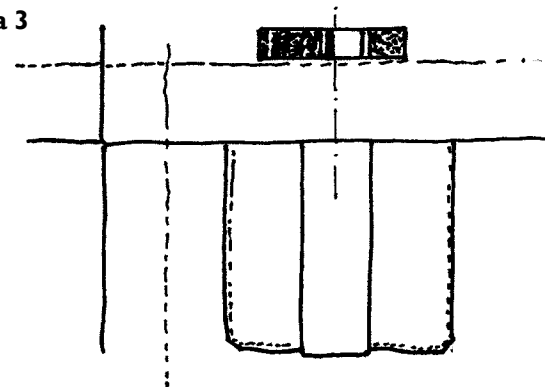

Nauhalaatta neljälle nauhalle, pituus n. 125 mm

Kuva 2

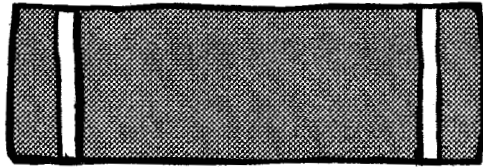

Kuva 3

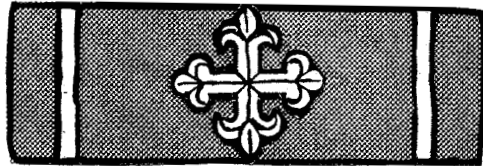
Liite 7: Nauhalaatat

Kuva 1

Suomen Partiolaisten Pronssinen ansiomitali

Kuva 2

Suomen Partiolaisten Hopeinen ansiomitali

Kuva 3

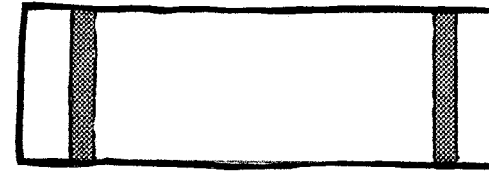
Suomen Partiolaisten Hopeinen ansioristi

Kuva 4

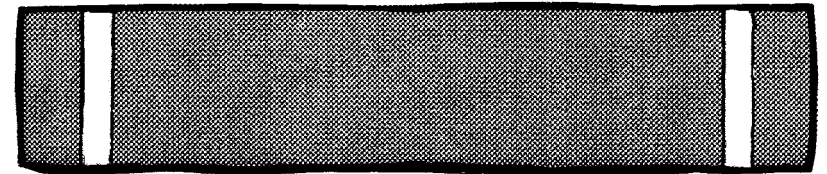
Suomen Partiolaisten Kultainen ansioristi

Kuva 5

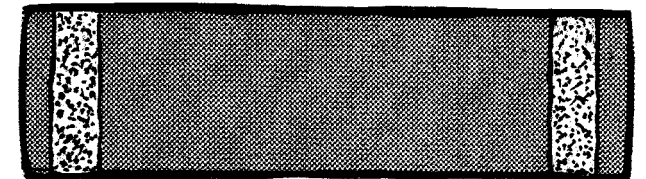
Suomen Partiolaisten Sankarimerkki

Kuva 6

Suomen Partiolaisten Suuri ansioristi

Kuva 7

Hopeasusi

Kuva 8

Hopeajoutsen

